

РЕШЕНИЕ

№ 1872

гр. София, 19.03.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 06.03.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Ана Илиева, като разгледа дело номер **187** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на Х. Б. Б. с адрес за призоваване [населено място], [улица], ет. 4, ап. 8 срещу Решение № РО-805/07.12.2012 г. на Директор на Столично управление „Социално осигуряване“ /СУ „СО“/, с което е отхвърлена жалбата на Б. срещу разпореждане № [ЕГН]/23.10.2012 г. на длъжностното лице по осигуряване по пенсионното осигуряване при СУ „СО“.

В жалбата се изразява общо недоволство от посочените актове, издадени от органите на НОИ. Твърди се, че в чл. 45а, ал. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ няма текст, който да ограничава случаите, за които се прилага. Инвокирани са доводи, че длъжностното лице по пенсионното осигуряване е следвало, при отпускането на пенсията на жалбоподателя през 2007 г. да не зачита периода на следването му, с който безспорно е надвишен необходимия стаж за пенсиониране. Това изискване не е спазено, с което е нарушен чл. 99, ал. 1, т. 6 от КСО.

По време на проведеното по делото открито заседание оспорващият се явява лично и поддържа жалбата. Посочва, че е внесъл сумите през 1994 г., като тогава не знаел, за какво точно ще му послужат, като е разчитал да му се увеличат точките за пенсиониране и така да му бъде определена по-висока пенсия. Таванът за пенсиите не е бил отменен през 2007 г., поради което в момента за него възниква интерес сумите да му бъдат възстановени.

Ответникът, в лицето на Директора на СУ „СО“ не се явява. Пълномощникът му

юрисконсулт С. оспорва жалбата. Моли същата да бъде отхвърлена, поради факта, че жалбоподателят е закупил доброволно осигурителен стаж за времето на следването си. Този стаж не е дублиран с други периоди, поради което приложимата в случая разпоредба е тази на чл. 45 от НПОС, а не визираната от Б..

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след като взе предвид и обсъди по отделно и в съвкупност наведените от страните доводи и събраните доказателства, намира за установено, от фактическа страна следното:

Между страните не се спори, че Х. Б. е подал заявление за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст с вх. № 060064/01.11.2007 г., към което е приложил служебна бележка с изх. № 666/16.11.2004 г., издадено от Технически университет – С.. Видно от този документ в периода 22.08.1962 г. - 22.03.1968 г. Той е бил студент - редовна форма на обучение в специалност „Електрически централи и мрежи”.

На 22.12.2004 г. на основание § 9, ал. 2 от ПЗР на КСО жалбоподателят доброволно е внесъл сумата от 2088 лева, поради което периодът 22.08.1962 г. - 22.03.1968 г. е признат за осигурителен стаж, т.е. това е станало почти пет години, преди Б. да подаде заявлението за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Във връзка с подаденото заявление на лицето е отпусната пенсия в действителен размер с разпореждане № [ЕГН] от 05.12.2007 г.

С молба с вх. № МП - 43390/15.05.2012 г. Х. Б. е заявил, че желае пенсията му да бъде преизчислена, като осигурителният стаж бъде намален със заплатените 5 години от висшето му образование, както и че иска внесената сума от 2088 лева да му бъде възстановена.

С писмо изх. № МП-433901/21.08.2012 г., Началник на сектор при СУ „СО” е уведомил лицето, че молбата му е неоснователна.

Във връзка с този отговор лицето е подало жалба с вх. № ЖП - 787/21.09.2012 г., която е разгледана по реда на чл. 117 от КСО от ръководителя на СУ „СО”. Съобразявайки, че въпросът за възстановяването на осигурителни вноски може да бъде решен само длъжностното лице по чл. 98 от КСО, решаващият орган е препратил цялата преписка заедно с жалбата по компетентност.

Разглеждайки събраните доказателства, компетентният административен орган е намерил, че молбата на Б. е неоснователна, поради което, с разпореждане № [ЕГН] от 23.10.2012 г. тя е оставена без уважение.

Посоченият акт на пенсионния орган е оспорен, пред Директора на СУ „СО”. Решаващият орган не е намерил основания за отмяната на разпореждането и е отхвърлил жалбата.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е изпратено на Х. Б. по пощата, като видно от приложеното по делото известие за доставяне, е получено на 21.12.2012 г. лично. Жалбата е подадена, чрез административния орган на 03.01.2012 г. /вх. № ЖП-4/, т.е. в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна – адресат на решението и срещу акт, подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

По силата на § 9, ал. 2 от КСО /в редакцията към 01.01.2004 г./, за осигурителен стаж

при пенсиониране се зачита времето на обучение на лицата, завършили висше или полувисше образование, ако до 2005 г. те внесат за своя сметка осигурителни вноски, изчислени върху минималната работна заплата към датата на внасянето на вноските. Осигурителният стаж се зачита за времето, за което са внесени вноските, но не за повече от срока на обучение, предвиден по учебния план за завършената специалност. Разпоредбата е сходна с приетата в последствие норма на чл. 9а от КСО.

В НПОС тези въпроси са доразвити, като е предвидена и възможността за връщане на доброволно внесени осигурителни вноски в точно определени случаи. В чл. 45 и чл. 45а от този подзаконов нормативен акт са разгледани две хипотези, при които лица, внесли доброволно осигурителни вноски на основание чл. 9а от КСО могат да искат възстановяването им.

В първия случай е предвидено, че времето на обучение, за което са внесени осигурителни вноски по реда на чл. 9а, ал. 1 КСО, се зачита за осигурителен стаж от трета категория. Когато това време включва периоди, зачетени за осигурителен стаж на друго основание, лицето може да поиска възстановяване на сумите от внесените осигурителни вноски за тези периоди по реда на чл. 129 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс въз основа на разпореждане, издадено по чл. 98, ал. 1 КСО.

Жалбоподателят твърди, че за него възниква правото да иска възстановяване на внесените осигурителни вноски при условията на втората хипотеза, т.е. на чл. 45а от НПОС. По силата на тази норма, времето, за което са внесени осигурителни вноски на основание чл. 9а, ал. 2 КСО, се зачита за осигурителен стаж от трета категория само във връзка с придобиване право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 и 2 КСО, а времето, за което са внесени осигурителни вноски за период, по-дълъг от изисквания се за придобиване право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 и 2 КСО, не се зачита за осигурителен стаж. За това време лицето може да поиска възстановяване на неоснователно внесените суми за осигурителни вноски по реда на чл. 129 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс въз основа на разпореждане, издадено по чл. 98, ал. 1 КСО.

В разглеждания казус е безспорно, че Б. е внесъл осигурителни вноски за времето, през което той е бил студент в Техническия университет, т.е. за него би възникнало право да иска възстановяване на платените осигурителни вноски при условията на чл. 45 от НПОС, а не на чл. 45а. Това е така, защото последната разпоредба е създадена, за да прецизира прилагането на чл. 9а, ал. 2 от КСО, съгласно който за осигурителен стаж при пенсиониране се зачита и времето, за което лицата са навършили възрастта по чл. 68, ал. 1, но на които не им достигат до 5 години осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и са внесени осигурителни вноски, изчислени върху минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване към датата на внасянето на вноските.

Законодателят ясно е разграничил двете хипотези, съответно в чл. 9а, ал. 1 и ал. 2 от КСО. Първия случай третира възможността лицата завършили висше образование да внесат осигурителни вноски и времето на следването във висше учебно заведение да им се признае за осигурителен стаж, докато вторият дава възможност на лицата, които са навършили възраст за пенсиониране, но на които не достига до пет години осигурителен стаж, след внасянето на осигурителни вноски да придобият право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Във връзка с изложеното съдът намира, че Б. би могъл да иска възстановяването на

внесените осигурителни вноски, единствено, ако са налице условията по чл. 45, ал. 2 от НПОС. Буквалното тълкуване на тази разпоредба налага извода, че такова право би възникнало за осигуреното лице само, ако времето на обучението във висше учебно заведение включва периоди, зачетени за осигурителен стаж на друго основание, т.е. ако лицето е работило и е било осигурявано от работодателя си или се е самоосигурявало през същия период. В разглеждания случай, това очевидно не е така. Пенсионният орган е отчел, а и жалбоподателят не спори по този въпрос, че периодът, за който са внесени осигурителните вноски не е дублиран с друг период, зачетен за осигурителен стаж. Самият Б. по време на устните състезания признава, че е внесъл осигуровките с цел да получи евентуално по-висока пенсия, а не поради факта, че не му е достигал осигурителен стаж за пенсиониране. Разпоредбите на чл. 9а от КСО, респективно на § 9 от ПЗР на КСО са приети с цел да се даде възможност на лицата, на които не достига осигурителен стаж за пенсиониране, при внасяне на осигурителните вноски, да получат право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, а не да се даде възможност за получаване на по-високи пенсии. Поради тази причина внасянето на вноските е доброволен акт и зависи изцяло от желанието и волята на осигуреното лице. Възстановяването на тези вноски зависи изцяло от наличието на предпоставките по чл. 45, ал. 2 от НПОС, а именно да е установено, че за същия период лицето е било осигурявано на друго основание.

Неоснователно е оплакването на Б., че при първоначалното отпускане на пенсията през 2007 г. пенсионният орган е следвало да не зачита периода на следването за осигурителен стаж, защото и без него осигурителния стаж, за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст е бил достатъчен. При подадено заявление за отпускане на пенсия, административния орган е длъжен да следи дали осигуреното лице отговаря на критериите по чл. 68 от КСО, т.е. дали има навършена определена възраст и дали има определен брой години осигурителен стаж. В случай, че тези предпоставки са налице се пристъпва към определяне на размера на пенсията съобразно чл. 70 от КСО. В случая пенсионният орган няма правомощията да определя, кои периоди да включи и кои да изключи от осигурителния стаж, при положение, че за наличието на такъв, са представени съответните надлежни документи.

По изложените съображения, съдът намира, че оспорените актове, са издадени от компетентни органи, без наличието на съществени нарушения на административно-производствените правила и в съответствие с целта на закона и материално-правните разпоредби, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на делото на ответника разноски се дължат разноски. Такива са поискани своевременно и следва да бъдат определени по реда чл. 143, ал. 4 от АПК и чл. 78, ал. 8 от ГПК, приложим на основание чл. 144 от АПК, във връзка с чл. 8 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК, Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. Б. Б. с адрес за призоваване [населено място], [улица], ет. 4, ап. 8 срещу Решение № РО-805/07.12.2012 г. на Директор на Столично управление „Социално осигуряване“, с което е отхвърлена жалбата на Б. срещу разпореждане №

[ЕГН]/23.10.2012 г. на длъжностното лице по осигуряване по пенсионното осигуряване при СУ „СО”.

ОСЪЖДА Х. Б. Б. с адрес за призоваване [населено място], [улица], ет. 4, ап. 8 и ЕГН [ЕГН] да заплати на Столично управление „Социално осигуряване”, на основание чл. 143, ал. 4 от АПК и чл. 78, ал. 8 от ГПК, приложим на основание чл. 144 от АПК, във връзка с чл. 8 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, сумата от 150 /стои и петдесет/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.